

**Sint-Franciscus
College**

Internaat

visietekst

“Opvoeden moet kinderen in beweging brengen, zorgen voor transformaties, een nieuw inzicht. Daarbij is samen leren cruciaal, maar wel op zo’n manier dat de verschillen tussen kinderen tot hun recht komen. Emancipatie is geen individuele aangelegenheid: het vereist samen leren, maar ook samen leven.” (Philippe Meirieu, La pédagogie, entre le dire et le faire, 1995)

Met deze visietekst willen we duidelijk maken wat wij verstaan onder een kwaliteitsvolle internaat werking. Het is een document ter inspiratie voor de verdere uitbouw van ons project met het internaat en zijn jongeren. Het is geen praktisch handboek of een soort leefreglement voor jongeren en het dient gelezen in de tijdsgeest van het moment. Het is evenmin een profielomschrijving voor begeleiders. Het is een project waarin een opvoeding in het spoor van Franciscus van Assisi theoretisch geschraagd en als streefdoel geformuleerd wordt. Een goede internaatwerking draagt bij tot de ontwikkeling en de ontplooiing van de internen gedurende de tijd die zij in het internaat doorbrengen. Daartoe hanteren we vier pedagogische basisdoelen. Deze doelen zijn gebaseerd op de basisbehoeften van kinderen en jongeren.

Bieden van emotionele en fysieke veiligheid

Het eerste basisdoel is dat internen zich fysiek en emotioneel veilig voelen in het internaat. Kinderen en jongeren die zich niet veilig voelen, gaan geen contacten aan, durven niet te gaan ontdekken en komen niet aan zelfontplooiing toe. In de uitbouw van ons internaat willen we oog hebben voor de eigenheid van elke intern, wie hij of zij ook is. Daarom zullen we ons als opvoeder niet boven de internen stellen, maar respectvol naast hen gaan staan. We stellen de jongere centraal, zonder ons blind te staren op zijn of haar kleine kanten. Emoties uitdrukken is niet voor iedereen evident en is dan ook een belangrijke tool om aan te leren. Het thuisgevoel is daarbij zeer belangrijk, net als onze horizontale werking, waarbij jongeren van alle leeftijden in groep samen leven.

Vanuit Franciscus’ inspiratie willen we niet in een boog om internen heengaan, maar ons laten raken door hun concrete levensgeschiedenis. Dat kan zich op heel veel manieren uiten: in een bijzondere zorg voor nieuwe internen en voor internen die niet meekunnen; in een luisterend oor voor internen die in de knoop zijn geraakt met zichzelf en/of met anderen; in een bekommerd hart voor internen die gebukt gaan onder een immens verdriet omwille van een sterfgeval, de echtscheiding van hun ouders, pesteringen, ...; in een extra zorg voor internen die hun jaar moeten overdoen of die uitgekeken zijn op school; in een voortdurende aandacht voor de internen bij wie ze thuis met moeite de eindjes aan elkaar kunnen knopen; in een trouwe bekommernis voor zieke internen en hun families, proberen we in omgang met elkaar emoties en gevoelens te verwoorden ...

Daarnaast willen we aandacht hebben voor gezonde voeding, voldoende beweging, licht en lucht en hygiëne. In de Heusdense multiculturele context is het ook belangrijk dat we aandacht hebben voor gastvrijheid en verdraagzaamheid en dat we de anderen tegemoet treden zonder vooroordelen of vooringenomenheid.

Welbevinden en betrokkenheid van kinderen en jongeren worden bepaald door de drie volgende factoren: de interactievaardigheden van de opvoeders, een divers, creatief en doordacht aanbod van activiteiten en de ruimtelijke inrichting.

Als team willen we werk maken van een aangenaam internaat. Creativiteit is daarbij een basishouding. Creativiteit kan in alle aspecten van ons handelen tot uiting komen: het aankleden van de lokalen, in het zoeken naar pedagogische benaderingswijzen, in de manier waarop we conflicten hanteren of de manier we activiteiten organiseren...

Persoonlijke ontwikkeling

Het tweede pedagogische basisdoel is het bevorderen van de ontwikkeling van de persoonlijkheid van de internen en van de ontwikkeling van hun talenten. Het internaat bevordert op die manier rijke groei- en ontplooiingskansen voor elk kind.

Door onze inzet en betrokkenheid willen wij de jongeren die ons worden toevertrouwd, helpen bij hun ‘menswording’. Dit in de ruimste betekenis van het woord en met veel respect voor ieders eigenheid. Om te kunnen groeien, moeten jongeren de vrijheid en vertrouwen krijgen om op ontdekking te gaan. Enkel op die manier kunnen ze uitgroeien tot zelfstandige mensen met een brede persoonlijkheid en een positief zelfbeeld. Dit wil echter niet zeggen dat er geen grenzen zijn. Groei naar vrijheid is een proces waarbij begeleiding erg belangrijk is. De rol van de opvoeders bestaat er in hun ervaring te delen en grenzen te bepalen, steeds vanuit een bezorgdheid voor de jongeren, nooit vanuit een gemakzuchtigheidshouding. We willen internen een pedagogisch traject aanbieden waarbij ze inzicht verwerven in eigen talenten en hierdoor bewuste en gerichte studiekeuzes maken.

Internen moeten zich er echter van bewust zijn dat in de huidige snel evoluerende maatschappij geen enkele kennis, geen enkele competentie definitief verworven is. Een houding van voortdurende aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en een bereidheid tot leren zijn daarbij onontbeerlijk. Binnen dit gegeven ontwikkelen we strategieën om internen zo goed mogelijk op te vangen, daarbij hebben we speciale aandacht voor leercoaching die de zelfredzaamheid van de jongere verhoogt. Jongeren worden aangemoedigd en ondersteund om hun eigen studieloopbaan onder handen te nemen.

Door het geven van vertrouwen en het bieden van kansen verkiezen we het risico dat men af en toe misbruik maakt van onze bereidwilligheid boven het risico de internen kansen te ontnemen. Falen en fouten maken mag en is nodig voor hun zelfontplooiing en biedt weer nieuwe leeransen.

Door internen zo veel als mogelijk te betrekken bij de internaatwerking en besluitvorming, verhogen we de betrokkenheid. Iedereen wordt zo voortdurend uitgenodigd om zich te engageren, op zijn eigen manier en volgens zijn eigen mogelijkheden en talenten om zo sterker te worden. Hierdoor leren ze omgaan met hun eigen frustratie tolerantiedrempel.

Sociale Ontwikkeling

Het derde basisdoel is de sociale ontwikkeling van kinderen die bevorderd wordt. In de diverse leefwereld van het internaat gaat dit over contacten met anderen in verschillende situaties: met leeftijdgenoten, met internen die jonger of ouder zijn, met volwassenen, met internen uit andere culturen en met een diverse sociale achtergrond.

Dit gebeurt voortdurend tijdens onze werking. Internen maken hierbij hun eigen keuzes: met wie wil ik omgaan? Wat gaan we doen? Hoe sluit ik aan bij een groep? Hoe ga ik om met diverse situaties? Internen hebben de kans om te leren omgaan met anderen en conflicten te leren oplossen onder het coachend toezicht van opvoeders. Soms grijpt de opvoeder in als situaties uit de hand lopen, gaat in gesprek en begeleidt waar nodig. Vaak gebeurt dit ook preventief. Bovendien moet er voldoende tijd en ruimte zijn om ook vrij met elkaar om te gaan. Ze leren rekening houden met elkaar, verantwoordelijkheid nemen voor hun gedrag en ontdekken de invloed van dat gedrag op andere jongeren.

We zien dat op internaat vaak vriendschapsbanden voor het leven gesmeed worden. Het internaat als spiegel voor de maatschappij, alsook de opvoeders zelf vormen een rolmodel in de manier waarop zij omgaan met internen, met collega's, met ouders.

Overdracht van waarden en normen

Tegen de stroom in, willen wij jongeren ook uitnodigen open te staan voor het 'mysterie', het 'wonder' van het leven. Trouw aan onze stichter Fransiscus, maar ook in dialoog met de hedendaagse maatschappij, aanvaarden we de verscheidenheid van ideeën en zingevingen die de mensen vandaag kenmerken.

Naarmate het eigen levensproject duidelijker vorm krijgt, groeit ook de vraag naar de fundering ervan. De opvoeder communiceert daarom ook zijn diepere bestaansgrond. Hoe kijkt hij naar de onderliggende vragen van het leven? Opvoeden is met jongeren in dialoog gaan, in woord en daad. Het is hen laten voelen en weten waar je als opvoeder voor staat, wat je waardevol vindt in het leven, hoe je je eigen leven zin geeft en welke zin en hoe vertaalt zich dat naar de maatschappij?

Internen moeten de kans krijgen de waarden en normen te leren kennen van de samenleving waar ze deel van uitmaken. En daarbij mogen ze fouten maken en krijgen ze nieuwe kansen. Leren over solidariteit, inzet in de maatschappij of zelfs maatschappijkritisch durven zijn, worden niet uitgesloten. Als begeleiders betrekken we de internen bij het nadenken over hoe omgaan met elkaar en de omgeving. Daarbij hebben we speciale aandacht voor alles rond het digitale tijdperk, zoals gsm, internet en sociale media.

Opvoeden is teamwork. Opvoeden heeft meer kans op slagen wanneer het gedragen wordt door een gemeenschap van mensen (ouders – opvoeders – leerkrachten) die dezelfde richting uit willen, dezelfde idealen delen, dezelfde doelen nastreven. Door de ouders zo goed mogelijk te betrekken bij het inter-naatsgebeuren, door informatie en bekommernissen uit te wisselen, door de aanpak op elkaar af te stemmen, optimaliseren we de begeleiding van de internen. Deze contacten gebeuren met een duidelijke visie op ieders verantwoordelijkheden.

Balans privacy en openbaarheid

Hoe ouder kinderen worden, hoe meer belang zij hechten aan hun privacy. Aangezien het internaat zowel via informele gesprekken als formele oudercontacten informatie uitwisselt over de internen, is het van belang aandacht te besteden aan wat er wel of niet over het gedrag en de verhalen van kinderen verteld wordt aan ouders. Ouders zijn nochtans geïnteresseerd in de opvolging van hun kind. Ook hier moet een evenwicht gezocht worden. Openheid over de omgang met de privacy van het kind is daarbij een aandachtspunt voor het internaat.

In verband met de communicatie over privacygevoelige informatie binnen het internaatsteam, met de ouders, maar ook met de school en met het Centrum voor leerlingbegeleiding, volgen we de richtlijnen van het document "Juridische en deontologische krijtlijnen voor internaten – communiceren over privacygevoelige informatie".